

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Δικαστήριο: ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Τόπος: ΑΘΗΝΑ

Αριθμός Απόφασης: 3832

Έτος: 1992

Περίληψη

Ιδιότητα - Τρόπος αναγνώρισης - Αντισυνταγματικότητα σχετικής κοινής Υπ. απόφασης – Πλημμελής. Πρόσφυγες. Ανίσχυρη, ως στερούμενη εξουσιοδοτικού ερείσματος, η υπ’ αριθμ. 5401/1-166958/10.5.1977 κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Δημοσίας Τάξεως (ΦΕΚ Β’ 500), εμ την οποία θεσπίσθηκε διαδικασία αναγνώρισης της ιδιότητας του «πρόσφυγα», κατά την έννοια της κυρωθείσας με το ν.δ. 3989/1959 Διεθνούς Σύμβασης «Περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων», συναφθείσας στη Γενεύη την 28.7.1951. Ωστόσο, υφίσταται αρμοδιότητα του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως να επανεξετάσει απορριφθέν αίτημα περί αναγνώρισης της ιδιότητας αυτής. Πλημμελώς αιτιολογημένη και ακυρωτέα, για το λόγο αυτό, η σχετική απορριπτική υπουργική απόφαση (επί αίτησης επανεξέτασης), διότι δεν προέβη σε αξιολόγηση ορισμένων κρίσιμων στοιχείων του φακέλλου.

Κείμενο Απόφασης

Επειδή με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ’ αριθμ. 3/380341/5.10.1990 απόφασεως του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως, απορριπτικής της από 25.7.1990 αιτήσεως του αιτούντος, υπηκόου Σρι-Λάνκα, περί επανεξετάσεως του αιτήματός του να αναγνωρισθεί ως «πρόσφυγας» υπό την έννοια της από 28.7.1951 Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης, το οποίο είχε απορριφθεί αρχικώς με την από 31.5.1990 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως.

Επειδή η Διεθνής Σύμβαση περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων, συναφθείσα στη Γενεύη την 28.7.1951 και κυρωθείσα διά του ν.δ/τος 3989/59 (Α’ 201), ορίζει στο άρθρο (1Α’) παρ. 2 (όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του συναφούς Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης της 31.1.1967, κυρωθέντες με τον α.ν. 389/68, Α’ 125) ότι ο όρος «πρόσφυγας» εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, και «πεί παντός προσώπου όπερ συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύσει της προστασίας της χώρας ταύτης».Εξάλλου, με την υπ’ αριθμ. 5401/1-166958/10.5.1977 κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Δημοσίας Τάξεως (Β’ 500), τροποποιηθείσα, κατά το άρθρο 4, με την υπ’ αριθμ. 5401/1-3746659/19.10.1977 (Β’ 115) ομοία, θεσπίσθηκε διαδικασία αναγνωρίσεως της ιδιότητος του «πρόσφυγα», υπό την έννοια της μνημονευθείσας Διεθνούς Συμβάσεως και ορίσθηκε, ειδικότερα, ότι «αρμοδίως εξου-

σιοδοτημένοι Αρχαί Ασφαλείας της χώρας μας αποφαινόμενοι, κατόπιν ερεύνης, εάν συντρέχουν ή όχι αι κατά την ... Σύμβασιν και το Πρωτόκολλον προϋποθέσεις προς αναγνώρισιν εις τον αιτούντα της ιδιότητος του πρόσφυγος. Η ούτως εκδιδόμενη απόφασις, δοθέντως ητιολογημένη, κοινοποιείται επιμελεία αστυνομικού οργάνου εις τον αιτούντα ...» (άρθρο 3) και ότι «Η απορρίπτουσα την αίτησιν απόφασις υπόκειται εις επανεξέτασιν διά της καταθέσεως, επί αποδείξει παραλαβής, αιτήσεως θεραπείας υπό του ενδιαφερομένου εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών από της νομίμου επιδόσεως αυτώ της εκδοθείσης αποφάσεως, ενώπιον του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως, όστις και οφείλει ν'αποφασίζη εντός δύο (2) μηνών από της περιελεύσεως αυτώ της υποβληθείσης αιτήσεως, μετά γνώμην τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής... . Κατά το στάδιον της ενώπιον της ως άνω Επιτροπής διαδικασίας επί της αιτήσεως θεραπείας δύναται να παρίσταται αυτοπροσώπως ο αιτών, υποβάλλων υπομνήματα μετ' αποδεικτικών στοιχείων και προς παροχήν χρησίμων πληροφοριών. Ομοίως κατά την αυτήν διαδικασίαν δύναται να παρίσταται και ο εν Ελλάδι εκπρόσωπος του Υπάτου Αρμοστού ή έτερον αντί αυτού πρόσωπον, νομίμως προς τούτο εξουσιοδοτημένον, εκθέτων προφορικώς ή εγγράφως τας απόψεις του...». (άρθρο 4).

Επειδή η μνημονευθείσα στην προηγούμενη σκέψη κοινή υπουργική απόφαση δεν ευρίσκει εξουσιοδοτικό έρεισμα στις διατάξεις των οποίων γίνεται επίκληση στο προοίμιό της και είναι, ως εκ τούτου, ανίσχυρη. Εντούτοις, η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία απερρίφθη η προβλεπόμενη στην ως άνω κοινή υπουργική απόφαση «αίτηση επανεξετάσεως» του απορριφθέντος αρχικώς αιτήματος του αιτούντος περί αναγνώρισέως του ως πρόσφυγος, έχει εκτελεστό χαρακτήρα, δοθέντος ότι εξεδόθη πάντως κατόπιν νέας ουσιαστικής ερεύνης της υποθέσεως. Η απόφαση αυτή προσβάλλεται, εξάλλου, εμπροθέσμως, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό, η κοινοποίησή της στον αιτούντα εχώρησε την 9.11.1990, ενώ η κρίνόμενη αίτηση κατετέθη στο ΣτΕ την 10.12.1990.

Επειδή παρά το ανίσχυρο της υπ' αριθμ. 5401/1-166958/10.5.1977 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εξωτερικών και Δημοσίας Τάξεως και, συνεπώς, της διατάξεως του άρθρου 4 αυτής, στο οποίο ορίζεται ότι αρμόδιος προς επανεξέταση αιτήματος περί αναγνώρισέως της ιδιότητος του πρόσφυγος είναι ο Υπουργός Δημοσίας Τάξεως, ο εν λόγω Υπουργός αρμοδίως εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, δεδομένου ότι κατά νόμον (άρθρα 5 εδ. β' του ν. 1481/84 «Οργανισμός του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως», Α' 152, 3 παρ. 2 του π.δ/τος 437/85 Α' 157 και 2 παρ. 2 του π.δ./τος 137/86, Α' 51) οι υπηρεσίες του Υπουργείου, του οποίου προΐσταται, είναι μεταξύ άλλων, αρμόδιες και για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διακινήσεως, της παραμονής και της εργασίας των αλλοδαπών στη χώρα, δεν υφίσταται δε ειδική διάταξη χορηγούσα την αρμοδιότητα αναγνώρισέως αλλοδαπού ως πρόσφυγος σε άλλο, εκ των υπαγομένων στην ιεραρχία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, όργανο. Και ναι μεν κατά τον εν προκειμένω κρίσιμο χρόνο, η σχετική αρμοδιότητα του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως είχε μεταβιβασθεί στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου με το άρθρο 1 παρ. 12 της υπ' αριθμ. 7004/3/12β/4.10.1989 89 (Β' 761) αποφάσεως του ανωτέρω Υπουργού, τούτο δεν εκώλυε όμως την άσκηση της αρμοδιότητος από τον Υπουργό, διότι το άρθρο 29 του ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α' 137), στην παρ. 1 του οποίου παρέχεται η νομοθετική εξουσιοδότηση βάσει της οποίας εχώρησε η ως άνω μεταβίβαση αρμοδιότητος, προβλέπει στην παρ. 3 ότι «το διοικητικό όργανο που μεταβιβάζει, κατά την παρ. 1 του άρθρου αυτού αρμοδιότητα ... μπορεί να ασκεί την αρμοδιότητα και το ίδιο χωρίς άλλη διατύπωση».

Επειδή στην προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση, με την οποία απερρίφθη το αίτημα του αιτούντος περί αναγνώρισέως του ως πρόσφυγος, παρατίθεται η εξής αιτιολογία: «Στο πρόσωπο του αιτούντος δεν συντρέχουν τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία (καλά θεμελιωμένος φόβος δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων κλπ), που προϋποθέτει η Σύμβα-

ση Γενεύης του 1951 και το συναφές Πρωτόκολλο Νέας Υόρκης 1967, για να του αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα και ειδικότερα: (α') Στο φάκελλό του δεν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι αυτός έχει διωχθεί ή διώκεται από τις αρχές της χώρας του για λόγους φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων κλπ (β') Ο ανωτέρω εγκατέλειψε εθελοντικά τη χώρα του με σκοπό να εγκατασταθεί αλλού (Καναδά) για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής του. (γ') Το αίτημά του για χορήγηση πολιτικού ασύλου αποσκοπεί αποκλειστικά και μόνο στη ματαίωση της απέλασής του και στην αναζήτηση καλύτερης τύχης, με τη μετανάστευση στον Καναδά».

Ο αιτών προβάλλει ήδη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αιτιολογείται πλημμελώς, διότι δεν ελήφθησαν υπόψη οι ισχυρισμοί του ότι ανήκει στη διωκόμενη στη χώρα του μειονότητα των Ταμίλ και ότι, για το λόγο αυτό, αν επιστρέψει στη Σρι-Λάνκα, κινδυνεύει η ασφάλεια και η ζωή του, ούτε εκτιμήθηκαν τα στοιχεία τα οποία είχε επικαλεσθεί προς απόδειξη των ισχυρισμών του αυτών, ήτοι: (α') Επιστολή της συντονιστικής επιτροπής των Ταμίλ στη Γαλλία, κατά την οποία ο αιτών, που κατάγεται από περιοχή ιδιαιτέρως πληγείσα από τις εμφύλιες συγκρούσεις, διώκεται ως ενεργό μέλος της μειονότητας. (β') Φωτογραφίες που εστάλησαν στον αιτούντα μετά την αναχώρησή του από τη Σρι-Λάνκα και οι οποίες απεικονίζουν την καταστροφή του χωριού του από τις κυβερνητικές δυνάμεις. (γ') Φωτοτυπίες από εκδόσεις της οργανώσεως «Διεθνής Αμνηστία», στις οποίες γίνεται λόγος για τις διώξεις των Ταμίλ. (δ') Το γεγονός ότι για να αναχωρήσει ο αιτών από τη χώρα του αναγκάσθηκε να χρησιμοποιήσει πλαστό διαβατήριο, στο οποίο εφέρετο με όνομα που τον εμφάνιζε ως ανήκοντα στην πλειοψηφούσα εθνική κοινότητα των Σινγκάλι. (ε') Την από 19.5.1990 βεβαίωση του εφημερίου του χωριού Mandaitivu της Σρι-Λάνκα, ο οποίος αναφέρει ότι ο αιτών, που ήταν ενορίτης του, αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει τη χώρα του λόγω των σημειούμενων εκεί φυλετικών συγκρούσεων καθώς επίσης και ότι δεν θα ήταν ασφαλές γι' αυτόν να επιστρέψει στη Σρι-Λάνκα.

Επειδή την επιστολή της συντονιστικής επιτροπής των Ταμίλ στη Γαλλία επικαλέσθηκε ο αιτών, για πρώτη φορά, ενώπιον του ΣΤΕ, ενώ από κανένα στοιχείο του φακέλλου δεν προκύπτει ότι είχαν προσκομισθεί ενώπιον της Διοικήσεως οι φωτογραφίες για τις οποίες γίνεται λόγος στο δικόγραφο της κρινομένης αιτήσεως (βλ. σχετικά και τα βεβαιούμενα στο υπ' αριθμ. 3/380341-64076/29.1.1992 έγγραφο του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως προς το Συμβούλιο της Επικρατείας). Εξάλλου, τα δημοσιεύματα τα οποία επικαλέσθηκε ο αιτών δεν έρχονταν ειδικής εκτιμήσεως από τη Διοίκηση, δοθέντος ότι δεν αναφέρονται σ' αυτά τα συγκεκριμένα στοιχεία αφορώντα στο αιτούντα ή στο άμεσο περιβάλλον του. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ο περί αναιτιολογήτου της προσβαλλομένης πράξεως λόγος ακυρώσεως, κατά το μέρος που προβάλλεται έλλειψη ειδικής εκτιμήσεως, εκ μέρους της Διοικήσεως, των ανωτέρω στοιχείων είναι απορριπτός ως αβάσιμος.

Επειδή, αντιθέτως, το γεγονός ότι ο αιτών εγκατέλειψε τη χώρα του με πλαστό διαβατήριο, το οποίο μάλιστα, κατά τα προβληθέντα με την «αίτηση επανεξετάσεως», έφερε όνομα προσιδιάζον στην εθνική κοινότητα των Σινγκάλι καθώς και τα αναφερόμενα στη μνημονευθείσα ανωτέρω βεβαίωση του εφημερίου του χωριού Mandaitivu, αποτελούν, εν συνδυασμώ θεωρούμενα, στοιχεία κρίσιμα για την άσκηση της διακριτικής ευχερείας της Διοικήσεως και χρήζοντα, ως εκ τούτου, ειδικής υπ' αυτής εκτιμήσεως. Ενόψει τούτου η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως, με την οποία το αίτημα του αιτούντος απερρίφθη χωρίς να γίνει αιτιολογημένη αξιολόγηση των ως άνω στοιχείων, αιτιολογείται πλημμελώς και είναι για το λόγο αυτό, βασίμως προβαλλόμενο, ακυρωτέα.

Εισηγητές: Δ. Γρατσίας
